

عنوان مقاله:

تعیین فون و نوسانات جمعیت پشه خاکی ها در استان خراسان جنوبی

محل انتشار:

مجله دانشگاه علوم پزشکی مازندران، دوره 25، شماره 125 (سال: 1394)

تعداد صفحات اصل مقاله: 10

نویسندگان:

محمد یوسف مقدم - *BSc in Entomology, Darmian Health Network, Birjand University of Medical Sciences, Birjand, Iran*

حسین برنا - *BSc in Entomology, Ghayen Health Network, Birjand University of Medical Sciences, Birjand, Iran*

مجید شایسته - *General Practitioner, South Khorasan Health Center, Birjand University of Medical Sciences, Birjand, Iran*

علیرضا داوری - *BSc in Entomology, Ghayen Health Network, Birjand University of Medical Sciences, Birjand, Iran*

زهرا یونسی - *MSc in Community Health Nursing, Faculty of Nursing and Midwifery, Birjand University of Medical Sciences, Birjand, Iran*

احمد علی حنفی بجد - *Assistant Professor, Department of Medical Entomology and Vector Control, Faculty of Health, Tehran University of Medical Sciences, Tehran, Iran*

نصیبه حسینی واسوکلاهی - *Assistant Professor, Department of Medical Entomology and Vector Control, Health Sciences Research Center, Faculty of Health, Mazandaran University of Medical Sciences, Sari, Iran*

محمود فاضلی دینان - *Assistant Professor, Department of Medical Entomology and Vector Control, Health Sciences Research Center, Faculty of Health, Mazandaran University of Medical Sciences, Sari, Iran*

احمد علی عنایتی - *Professor, Department of Medical Entomology and Vector Control, Health Sciences Research Center, Faculty of Health, Mazandaran University of Medical Sciences, Sari, Iran*

خلاصه مقاله:

سابقه و هدف: در ایران بیماری های مهم لیشمانیوز جلدی و تب پایاتاسی توسط پشه خاکی ها انتقال می یابند. شناسایی گونه های مختلف پشه خاکی ها و نوسانات فصلی آن ها در استان خراسان جنوبی از ضروریات برنامه های مبارزه با ناقلین در این استان می باشد. لذا این مطالعه به منظور تعیین فون پشه خاکی های استان خراسان جنوبی انجام گردید. مواد و روش ها: در این پژوهش هفت شهرستان استان خراسان جنوبی در ماه های اردیبهشت، خرداد، تیر و مرداد سال ۱۳۹۱ مورد نمونه برداری قرار گرفتند. جمع آوری پشه خاکی ها به روش تله گذاری (تله چسبان) انجام گرفت و پس از شناسایی گونه ها، فعالیت ماهیانه و فرکانس حضور گونه ها در سطح استان بررسی شد. یافته ها: در این مطالعه از مجموع ۱۲۹۴ نمونه جمع آوری شده از شهرستان های استان خراسان جنوبی، ۱۷۱ عدد پشه خاکی شناسایی شدند. گونه های شناسایی شده به دو جنس *Sergentomyia* و *Phlebotomus* تعلق داشتند که شامل *Sergentomyia sintoni*، *Ph. papatasi*، *S. dentate*، *Phlebotomus sergenti* s.l. و *S. dentate* بودند. گونه فلبوتوموس سرزنتی که ناقل اصلی لیشمانیوز جلدی شهری در ایران است، به عنوان گونه غالب در این استان شناسایی شد. بیشترین فراوانی فلبوتوموس سرزنتی در شهرستان درمیان با ۲/۲۹ درصد و کمترین فراوانی آن در شهرستان بشرویه با ۱ درصد بود.

استنتاج: براساس نتایج به دست آمده گونه های شناسایی شده در این مطالعه جزو ناقلین بیماری لیشمانیوز جلدی می باشند. هم چنین با توجه به غالب بودن گونه ناقل فلیبوتوموس سرزنتی و حضور این گونه در تمام مناطق مورد مطالعه خصوصا در تیرماه، سیستم بهداشتی استان باید مراقبت های لازم در مورد لیشمانیوز جلدی شهری را انجام دهد.

کلمات کلیدی:

Sand flies, cutaneous leishmaniasis, fauna, Southern Khorasan, پشه خاکی, لیشمانیوز جلدی, فون, خراسان جنوبی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1789620>

